IslamHouse.com

مركز أصول
Osoul Center
www.osoulcenter.com

د پیغمبر ﷺ د لمانځه طریقه

Pashto
پشتو

عبدالرحیم سلطان

صفة صلاة النبي ﷺ

عبد الرحيم سلطان

PASHTO
بشتو

ⓒ المكتب التعاوني للدعوة والإرشاد و توعية الجاليات بالربوة، ١٤٤١هـ
فهرسة مكتبة الملك فهد الوطنية أثناء النشر
خان، عبدالرحيم سلطان
صفة صلاة النبي ﷺ: اللغة البشتو . / عبدالرحيم سلطان خان. - الرياض، ١٤٤١هـ
٣٢ ص، ١٢ سم x ١٦,٥ سم
ردمك : ٧-٧٢-٨٢٤٩-٦٠٣-٩٧٨
١- الصلاة   ٢- الحديث - مباحث عامة   أ. العنوان
ديوي ٢٥٢,٢   ١٤٤١/١٦٨٣
رقم الايداع: ١٤٤١/١٦٨٣
ردمك : ٧-٧٢-٨٢٤٩-٦٠٣-٩٧٨

مركز أصول
Osoul Center

أُعد هذا الكتاب وصمِّم من قبل مركز أصول، وجميع الصور المستخدمة في التصميم يملك المركز حقوقها، وإن مركز أصول يتيح لكل مسلم طباعة الكتاب ونشره بأي وسيلة، بشرط الالتزام بالإشارة إلى المصدر، وعدم التغيير في النص، وفي حالة الطباعة يوصي المركز بالالتزام بمعاييره في جودة الطباعة.

+٩٦٦ ١١ ٤٤٥ ٤٩٠٠
+٩٦٦ ١١ ٤٩٧ ٠١٢٦
ص. ب. ٢٩٤٦٥ - الرياض ١١٤٥٧
osoul@rabwah.sa
www.osoulcenter.com

بسم الله الرحمن الرحيم

لړلیک

د پیغمبر صلی الله علیه وسلم د لمانځه طریقه	۹
په کامله توګه اودس کول	۱۱
قبلې لوري ته مخ کول	۱۱
د لمانځه د پیل شروع تکبیر الله اکبر	۱۲
رفع الیدین)لاسونه د غوږونو یا تر اوږو برابر پورې پورته کول	۱۲
سینه باندې لاسونه کېښودل	۱۳
داستفتاح دلمانځه دپیل شروع دعاګانې	۱۳
په لمانځه کښې درکوع کولو طریقه او دهغې دعا	۱۵
درکوع نه سر راپورته کولو طریقه او دهغې دعا	۱۵
لمړی سجده	۱۷
د دوو سجدو په مابین کښې د کیناستلو طریقه	۱۸
دوهمه سجده	۱۹
دوهمې سجدې نه روستو کیناستل	۱۹
دتشهد طریقه په دوه رکعتي لمونځ کښې	۲۰
د تشهد طریقه په درې رکعتیز او څلور رکعتیز لمانځه کښې	۲۳
د سلام ګرځولو نه رو سته ذکر او دعاګانې	۲۵
سنن رواتب سنت لمونځ	۲۷

د پیغمبر ﷺ د لمانځه طریقه

الحمدلله رب العالمين والصلاة والسلام على عبده ورسوله محمد وآله وصحبه أما بعد!

دنبي كريم ﷺ دلمانځه دطريقي په اړوند دا يوخو مختصري خبري هريو مسلمان سړي او ښځې ته يي ددي لپاره وړاندي (پيش) كوم چه دا ولولي او كوشش اوكړي چه په لمانځه كښې دپيغمبر ﷺ متابعت او پيروي اوكړي، لكه څنګه چه نبي كريم ﷺ فرمايلي دي:

«صَلُّوا كَمَا رَأَيْتُمُونِي أُصَلِّي».

زه مو چه په كومه طريقه په لمونځ كولو ليدلی يم په هماغه طريقه لمونځ اوكړئ. (بخاری: ٦٣١)

محترمو ورونو دادی د لمانځه د طریقې بیان

١ په کامله توګه اودس کول

یعني په کامله توګه به اودس اوکړې، لکه څنګه چه په قران کښې د الله تعالی حکم دی، الله تعالی فرمایلي دي:

﴿يَـٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓاْ إِذَا قُمْتُمْ إِلَى ٱلصَّلَوٰةِ فَٱغْسِلُواْ وُجُوهَكُمْ وَأَيْدِيَكُمْ إِلَى ٱلْمَرَافِقِ وَٱمْسَحُواْ بِرُءُوسِكُمْ وَأَرْجُلَكُمْ إِلَى ٱلْكَعْبَيْنِ﴾ [المائدة: ٦]

ای مؤمنانو کله چه تاسي پاخیږي لمانځه ته پس ووینځی خپل مخونه اوخپل لاسونه سره دخنګلو نه اومسحه وکړی په خپلوسرونوباندي او ووینځی خپلي پښې سره دګټګیونه. اوهمدارنګه نبي کریم ﷺ فرمایلي دي:

«لَا تُقْبَلُ صَلَاةٌ بِغَيْرِ طُهُورٍ» دپاکی (اوداسه) څخه پرته لمونځ نه قبلیږي. (صحیح مسلم: ٢٢٤)

همدارنګه نبي کریم ﷺ هغه کس ته فرمایلي وو کوم چه لمونځ په بیړه کولو: «إِذَا قُمْتَ إِلَى الصَّلَاةِ فَأَسْبِغِ الْوُضُوءَ». (صحیح بخاری: ٦٢٥١)

هر کله چه د لمانځه اراده اوکړې، نو په کامله توګه اودس اوکړه.

٢ قبلې لوري ته مخ کول، نیت کول، او خپلې مخې ته ستره کیښودل:

لمونځ کونکی (هر چیري چه وي) په ټول ځان (بدن) سره به دقبلې (کعبې) لوري ته مخ کړې او په زړه سره به د هغه لمونځ نیت او اراده اوکړې کوم چه ادا کوي، فرض لمونځ وي او که نفل، او په ژبه باندې به د نیت الفاظ نه وایي، ځکه چه دا کار ناروا او بدعت دی، پیغمبر ﷺ او دهغه اصحابو (ملګرو) نه دی کړی.

او که چیرې لمونځ کونکی امام وو، او یا یې تنها (یوازې) لمونځ کاوو، نو مخې ته یې باید ستره یعني داسې یو څیز وي چه لمونځ ورته اوکړې، ځکه چه نبي کریم ﷺ ددې امر کړی دی.

په لمانځه کښې قبلې لورې ته مخ کول شرط دې پرته د یو څو څرګندو مسائلو (حالاتو) څخه چه علماو دهغې وضاحت په خپلو کتابونو کښې کړی دی.

فائده: هغه کسان چه قبلې لورې ته مخ کولو نه عاجز وي، لکه هغه څوک چه په زولنو کښې تړل شوی وي او دقبلې لور ته مخ کولو نه عاجز وي، او هغه څوک چه دسخت جنګ په حالت کښې وي، او همدارنګه هغه څوک چه د سیلاب، اور، دښمن، وغیره نه د تیښتې په حالت کښې وي، او نشې کولای چه قبلې لورې ته مخ کړې، او همدارنګه هغه سخت بیمار چه د قبلې لور ته د مخ کولونه عاجز وي، ددې ټولو نه داحکم (قبلې لورته مخ کول) ساقط دی، بلکه دوي به د خپل طاقت سره سم هر لورته چه اوغواړې لمونځ ادا کولای شي، ځکه چه الله تعالی فرمایلي دي ﴿فَاتَّقُوا اللَّهَ مَا اسْتَطَعْتُمْ﴾ [التغابن: ١٦] ویره کوئ د الله تعالی نه څومره چه ستاسو وس رسیږي.

٣ د لمانځه د پیل (شروع) تکبیر (الله اکبر) ویل لمونځ کونکی به د لمانځه د پیل (شروع) تکبیر (الله اکبر) اووایي، او د سجدې ځاي ته به ګوري.

٤ رفع الیدین (لاسونه د غوږونو یا تر اوږو برابر پورې پورته کول:

لمونځ کونکی به د تکبیر (الله اکبر) ویلو په وخت خپل لاسونه د غوږونو او یا د اوږو تر برابر پورې پورته کړې.

⑤ سینه باندي لاسونه کیښودل:

دواړه لاسونه به په سینه باندې کیږدي، او ښي لاس به يې د کيڼ (چپ) لاس د څيړې (ورغوي) مړوند او څنګلو دپاسه وي، ځکه چه د نبي کريم ﷺ څخه همدا ډول ثابت دي، په حديث د وائل بن حجر او قبيصه بن هلب رضي الله عنهما کښې.

⑥ داستفتاح (دلمانځه دپیل (شروع) دعاګاني:

سنت ده، چه د لمانځه د پيل (شروع) دعا ولولي، او هغه دادعا دا ده:

«اللَّهُمَّ بَاعِدْ بَيْنِي وَبَيْنَ خَطَايَايَ كَمَا بَاعَدْتَ بَيْنَ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ، اللَّهُمَّ نَقِّنِي مِنْ خَطَايَايَ كَمَا يُنَقَّى الثَّوْبُ الأَبْيَضُ مِنَ الدَّنَسِ، اللَّهُمَّ اغْسِلْنِي مِنْ خَطَايَايَ بِالْمَاءِ وَالثَّلْجِ وَالْبَرَدِ»

ای الله ! له ما څخه زما ګناهونه دومره لري کړې، لکه شرق او غرب دې چه له يو بل څخه لري کړي دي اى الله ! ما له ګناهونو څخه داسي پاک کړه، لکه سپينه جامه چه د خيري څخه پاکه شي، اى الله ! ما له ګناهونو څخه په اوبو او واوره او ږلی سره ووميندځه (پاک) کړه! (صحيح بخارى: ٧٤٤، صحيح مسلم: ٥٩٨)

او که اوغواړي، دهغي پرځاى دې دا دعا ووايي:

«سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَبِحَمْدِكَ، وَتَبَارَكَ اسْمُكَ، وَتَعَالَى جَدُّكَ، وَلاَ إِلَهَ غَيْرُكَ».
اى الله ! ته پاک يې، او ستا ثنا وايو، او ستا نوم مبارک (برکت والا دى) او ستا شان لوړ او اوچت دى، او ستانه پرته بل هيڅوک د عبادت او بندګی مستحق نشته. (سنن ابوداود: ٧٧٥، سنن الترمذى: ٢٤٢، سنن ابن ماجه: ٨٠٤، حم٣/٥٠) (صحيح، ارواء الغليل: ٣٤١)

اوکولای شي د دې دواړو دعاو پرته بله د استفتاح لمانځه د پيل داسي کومه دعا ولولي چه دنبي کريم ﷺ نه ثابته وي، او بهتره داده چه کله يوه او کله بله دعا ووايي، ځکه چه په دې کښې پوره متابعت او پيره وي ده.

تعوذ، تسميه، او سورت فاتحه لوستل:

او له هغې وروسته به (أَعُوذُ بِاللهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ). زه په الله تعالی پوري د شيطان رټلی شوي نه پناه غواړم.

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ». په مدد دنوم د الله تعالی چه عام مهربانه دی، او خاص مهربانه دی شروع کوم او بيابه سورت فاتحه ولولي، ځکه چه نبي کريم ﷺ فرمايلي دي:

«لاَصَلاَةَ لِمَنْ لَمْ يَقْرَأْ بِفَاتِحَةِ الْكِتَابِ». د هغه چا لمونځ نه کيږي، چه سورت فاتحه په کښې ونه لولي. (صحيح بخارى: ٧٥٦، صحيح مسلم: ٣٩٤)

د سورت فاتحې لوستلونه روستو به په جهري لمانځه کښې، په لوړ اواز او په سري لمانځه کښې په ټيټ (سوکه) اواز سره (آمين) اووايي.

فائده: جهري لمونځ هغه لمونځ وي په کوم کښې چه قرائت په لوړ اواز سره لوستل کيږي، او سري لمونځ هغه وي، په کوم کښې چه قرائت په ټيټ (سوکه) اواز سره لوستل کيږي.

او بيا به هغه سورت يا اياتونه، چه ورته اسان وي ولولي، بهتره داده چه له فاتحې وروسته د ماسپښين مازديګر او ماخوستن په لمونځونو کښې له (اوساط المفصل) سورتونو څخه او دسهار په لمانځه کښې د (طوال المفصل) او دماښام په لمانځه کښې، کله د (طوال المفصل) او کله د (قصار المفصل) سورتونو څخه ولولي، تر څو په هغه احاديثو باندي عمل اوکړی شي، کوم چه دې باره کښې د نبي کريم ﷺ نه نقل دي.

فائده: د سورت (حجرات) نه تر سورت (بروج) پوري سورتونو ته (طوال

المفصل) او د هغې نه تر سورت (البينة) پورې سورتونو ته (اوساط المفصل) او د هغې نه تر پایه پورې سورتونو ته (قصار المفصل) سورتونه وايي.

۷ په لمانځه کښې د رکوع کولو طريقه او د هغې دعا:

رکوع به په داسې حال کښې کوي، چې الله اکبر به اووايي، او لاسونه به د اږو یا غوړ‌ونو تر برابر پورې پورته کړې.

او سر به د رکوع په حالت کښې د شاه سره برابر ساتي (ښکته، او یا پورته به يې نه نيسي) او دواړه لاسونه به په زنګنونو باندې داسې کيږدي چې ګوتې به يې کلاو (پراخه) وي.

او رکوع کښې به د اطمئنان او ارامۍ څخه کار اخلي يعني بيړه به نه کوي، او دا دعا په کښې ولولي «سُبْحَانَ رَبِّيَ الْعَظِيم». زما لوي پر ور دګار پاک دی. او بهتره داده چې دا دعا درې یا ډیر کرته ولولي، او مستحب ده چې دادعا ورسره هم ولولي:

«سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ رَبَّنَا وَبِحَمْدِكَ، اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي».

الهي ته پاک ذات يې او ستا ثنا وايم الهي ماته ښښنه اوکړې.

۸ د رکوع نه سر راپورته کولو طريقه او د هغې دعا:

بيابه د رکوع نه سر راپورته کړې په داسې حال کښې چې دواړه لاسونه به د اږو یا غوږونو تر برابر پورته کړې، او که امام وو، او یا يې تنها لمونځ کاوو، نو داسې به اووايي: «سَمِعَ اللهُ لِمَنْ حَمِدَهُ» الله تعالی د هغه چا اواز اوري چې د ده حمد او ثنا اووايي.

او د ولاړې په حالت کښې به دا دعا ولولي «رَبَّنَا وَلَكَ الْحَمْدُ حَمْدًا كَثِيرًا طَيِّبًا مُبَارَكًا فِيهِ، مِلْءَ السَّمَوَاتِ وَالأَرْضِ، وَمِلْءَ مَا شِئْتَ مِنْ شَيْءٍ بَعْدُ» الهی تالره

ستاينه ده پوره ډېره زياته پاكه اومباركه الهی تالره پوره ستاينه ده داسمانونو اود ځمكې اودهغوي ترمينځ دمخلوق د ډكوالي په اندازه اوپه اندازه دډكوالي دهغه شيانوچه تا ورسته غوښتي دي. (صحيح مسلم: ٤٧٦)

او كه چيرته مقتدي يعني امام پسي يې لمونځ كاوو نو بيابه د ركوع څخه دراپورته كيدو په وخت دا دعا تر پايه پوري ولولي: (ربنالك الحمد) الهی تالره ستاينه ده.

او كه چيري دوي (امام، مقتدي، او تنها لمونځ كونكي) د تير ذكر څخه روستو دا دعا هم ولولي نو ښه به وي: «أَهْلَ الثَّنَاءِ وَالْمَجْدِ، أَحَقُّ مَا قَالَ الْعَبْدُ، وَكُلُّنَا لَكَ عَبْدٌ، اللَّهُمَّ لاَ مَانِعَ لِمَا أَعْطَيْتَ، وَلاَ مُعْطِيَ لِمَا مَنَعْتَ، وَلاَ يَنْفَعُ ذَا الْجَدِّ مِنْكَ الْجَدُّ» ای دستا يني او لويي خاونده كومه رښتني خبره چه بنده كړيده داده اومونږ ټول ستا بنده ګان يو الهی ته چه څه چاته وركړې دهغې څوک بنده ونكی نشته او ته چه څه له چانه بند كړې دهغې څوک وركونكی نشته اوفايده نه وركوې ما لدار لره مال دهغې ستا دعذاب نه , ځكه چه دادعا هم دپيغمبر ﷺ نه ثابته ده (صحيح مسلم: ٤٧٧)

او مستحب ده چه لمونځ كونكي (كه امام وي، يا مقتدي، يا تنها لمونځ كونكی وي) چه په دي حالت كښې هم لاسونه په سينه باندي كيږ دي، لكه څنګه چه يې دركوع نه مخكې لاسونه په سينه باندي كيښودل، ځكه چه د پيغمبر ﷺ څخه د وائل بن حجر او سهل بن سعد رضي الله عنهما په حديث كښې ددي خبري دليل او ثبوت شته.

فائده: دركوع نه روستو په سينه باندي لاسونه كيښودل دشيخ ابن باز رحمه الله موقف دی، او ددي مذكوره حديث څخه يې استدلال كړی دی، او دحجاز بعضي علماو همدا قول غوره كړي، ليكن ددي په خلاف باندي د جمهورو علماو وينا داده، چه دركوع نه ورستو د لاسونو ښكته زوړند نيول مستحب دي، او همدا قول علامه الباني رحمه الله غوره كړی دی د وضاحت لپاره (الصحيحه: ٢٢٤، صفة صلاة النبي، ص: ١٢٠-١٢١) اوګوری.

۹ لمړی سجده

سجده به کوي، په داسي حال کښې چه الله اکبر به اووايي، او که کولاي شي نو زنګنونه به د لاسونو نه مخکښې زمکې ته يوسي، او که دا ورته سخته وه نو بيا دې لاسونه د زګنونو نه مخکښې زمکې ته يوسې اودلاسونو ګوتي به يوبل ته نيږدې او پرانستلې ساتي او په لاندي اووه اندامونو به سجده اوکړي، تندی له پوزي سره، او دواړه لاسونه، او دواړه زنګنونه، او ددواړو پښو د ګوتو لاندي طرفونه، او په سجده کښې به دا دعا لولي: «سُبْحَانَ رَبِّيَ الأَعْلَى». پاک دی زما لوې پروردګار او مستحب ده چه دا دعا دري ځله يا ددي نه هم زياته تکرار کړې.

فائده: سجدې ته د تللو په وخت کښې لاسونه د زنګنونو نه مخکې په زمکه کيښودل افضل دي، او په دې کښې د اساني او سختې قيد نشته، ځکه چه په مستدرک د حاکم کښې د عبد الله بن عمر رضي الله عنهما حديث (۲۲۶۱) او په سنن نسائي (۱۰۹۱) وغيره کښې د ابو هريره رضي الله عنه حديث په قوي سندونو سره ذکر دی او ددي حديثونو نه معلوميږي چه پيغمبر ﷺ سجدې ته د تللو په وخت خپل دواړه لاسونه د زنګنونو نه مخکښې په زمکه کيښودل، او دا دواړه حديثونه صحيح دي، او ددې په خلاف په سنن ابي داود کښې د وائل بن حجر رضي الله عنه حديث په کوم کښې چه د زنګنونو د لاسونو نه مخکښې په زمکه کيښودلو ثبوت ملاويږي، هغه حديث کمزوری دی او ددي وضاحت علامه الباني رحمه الله په (سلسل الاحاديث الضعيف (۹۲۹) اور ارواء الغليل (۳۵۷)) کړی دی

او مستحب ده چه دا دعا ورسره هم ولولي: «سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ رَبَّنَا وَبِحَمْدِكَ، اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي» ای زمونږ ربه تا په پا کۍ سره يادوم اوتا لره ستاينه کوم الهي ماته ببښنه وکړې.

دسجدې په حالت کښې ډيري دعاګاني غو ښتل پکار دي، ځکه چه

پيغمبر ﷺ فرمايلي دي:

«فَأَمَّا الرُّكُوعُ فَعَظِّمُوا فِيهِ الرَّبَّ، وَأَمَّا السُّجُودُ فَاجْتَهِدُوا فِي الدُّعَاءِ، فَقَمِنٌ أَنْ يُسْتَجَابَ لَكُمْ».

په ركوع کښې د پر ور دګار لويي بيان كړئ، او په سجده کښې د دعا كولو كوښښ او خواري اوكړئ اميد دى چه دعا ګاني به مو قبولي شي. (مسلم: ٤٧٩)

او همدارنګه پيغمبر ﷺ فرمايلي دي:

«أَقْرَبُ مَا يَكُونُ الْعَبْدُ مِنْ رَبِّهِ وَهُوَ سَاجِدٌ، فَأَكْثِرُوا الدُّعَاءَ». (مسلم ٤٨٢)

بنده خپل رب ته د سجدې په حالت کښې ډير نيژ دي وي، نو دسجدې په حالت کښې د ډيرو دعاګانو كوښښ اوكړئ.

او همدارنګه لمونځ كونكى بايد د سجدې په حالت کښې كوشش اوكړي چه دخپل ځان او نورو مسلمانانو لپاره د الله تعالى څخه د دنيا او اخرت خيرونه اوغواړي، كه فرض لمونځ وي او كه نفل، او دواړه متې به د بغلونو (تخر ګونو) څخه او كيده به د وره نونو څخه او وره نونه به د پنډيو څخه بيرته (ليرې) ساتي. او همدارنګه ښنګلي به د ځمكې سره نه لګوي بلكه پورته به يې نيسي، ځكه پيغمبر ﷺ فرمايلي دي:

«اعْتَدِلُوا فِي السُّجُودِ، وَلاَ يَبْسُطْ أَحَدُكُمْ ذِرَاعَيْهِ انْبِسَاطَ الْكَلْبِ».

په سجده کښې خپل ځانونه ښه برابروئ، او دسپي په شان خپلي ښنګلي په ځمكه مه غوړوئ. (بخارى: ٨٢٢، مسلم: ٤٩٣)

١٠ د دوو سجدو په مابين کښې د كيناستلو طريقه: د سجدې نه به سر راپورته كړئ په داسې حال کښې چه الله اكبر به اووايي، او چپه پښه (قدم) به ځملوي (هوار كړې) او ور باندې به كيښني، او ښي پښه (قدم) به ودروي، او

لاسونه به په وره نونو او زنګنونو باندي کیږ دي، او دا دعا به لولي: «رَبِّ اغْفِرْ لِي، رَبِّ اغْفِرْ لِي، رَبِّ اغْفِرْ لِي، اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي وَارْحَمْنِي، وَاهْدِنِي، وَارْزُقْنِي، وَعَافِنِي، وَاجْبُرْنِي».

ای زما ربه ماته ببښنه وکړه او را باندي مهربانه شه اوماته هدایت وکړه او ماته روزي راکړه اوماته عافیت راکړې او زما نقصانات پوره کړه. (ابوداود: ۸۵۰) (ترمذی: ۲٦۷) (ابن ماجه: ۸۹۸) حسن

او په ارا م سره به کښیني، بیره (تیزي) به نه کوي تردي چه هر جوړ خپل ځاي ته ورسیږي، لکه څنګه چه درکوع نه روستو د ولاړي په حال کښي په ارام سره ودریږي تر څو هر جوړ خپل ځاي ته ورسیږي څکه چه پیغمبر ﷺ به د رکوع نه روستو په ارام سره ودریده، چه تقریبا مقدار به يي د رکوع برابر وو او همدارنګه د دوو سجدو په مابین کښي به په ارام سره کیناست چه مقدار به يي تقریبا د سجدې برابر وو. (بخارى: ۷۹۲، مسلم: ٤۷۱)

۱۱ دوهمه سجده

بیا به الله اکبر اووايي، او دوهمې سجدې ته به لاړ شي او د لمړی سجدې په څیر به دوهمه سجده اوکړي.

۱۲ دوهمې سجدې نه روستو کیناستل:

بیابه تکبیر (الله اکبر ووايي) او سر به دسجدې څخه راپورته کړي، او دوو سجدو ترمینځ ناستي پشان به لږ غوندي کښیني او دې ناستې ته دفقهاو په اصطلاح (جلسة الاستراحه) وايي، او د استحباب په درجه کښي مشروع ده که چا ونه کړه باک نلري او همدارنګه په دې ناسته کښي کومه دعا ذکر وغیره هم نشته.

بیابه دوهم رکعت ته پاڅیږي، په داسې حال کښې لاسونه به یې په زنګنونو تکیه کړي وي، او چه کله پاڅیده، نو فاتحه (الحمد لله) او ورسره به کوم سورت یا هغه ایاتونه چه ورته اسان وي ولولي، او دا رکعت به هم دلمړي رکعت په څیر ادا کړي.

فائده: دوهم رکعت ته د پاڅیدلو په وخت کښې لاسونه په زمکه تکیه کول سنت دي، څکه چه دا دپیغمبر ﷺ نه ثابت دي، لکه په صحیح بخاری (۸۲٤) او سنن نسائی (۱۱۵۳) کښې دمالک بن حویرث رضي الله عنه حدیث په دې خبره واضح او ښکاره دلیل دی، او ددې په خلاف هغه حدیث کوم چه په دې دلالت کوي چه لاسونه باید په زنګنونو کیښودل شي ضعیف او کمزوری دی پوره تفصیل د علامه الباني په کتاب سلسلة الاحادیث الضعیف (۹۲۹) اواِرواء الغلیل (۳۵۷) کښې کتلی شې.

۱۳ دتشهد طریقه په دوه رکعتي لمونځ کښي.

که چیرته لمونځ دوه رکعتي وو، لکه د سهار، جمعي او اخترونو لمونځ، نو له دوهمي سجدې وروستو به داسې کښیني، چه د ښي پښې قدم به ودروي، او دچپې پښې قدم به هوار کړي، او په هغې به کښیني او خپل ښي لاس به په ښي ورانه کیږدي، او د اشاري له ګوتې پرته به دلاس نوري ټولې ګوتې را بندي کړي، او په دې یوه ګوته به د الله تعالی د توحید اشاره کوي، او بله طریقه داهم ده، چه د ښي لاس کوچنۍ او ورسره دوهمه ګوته رابندې کړې او د مینځ ګوته د غټې ګوتې سره یوځاي کړۍ کړي، او په سونډه ګوته باندې دالله تعالی د توحید اشاره اوکړي څکه چه دا طریقه هم د پیغمبر ﷺ نه ثابته ده.

او بهتره داده، چه کله په یوه طریقه عمل اوکړی شي او کله په بله، او خپل چپ لاس به په خپل چپ ورانه باندې کیږدي، او له دې وروستو به بیا د اتشهد اووایي: «التَّحِيَّاتُ لِلَّهِ، وَالصَّلَوَاتُ وَالطَّيِّبَاتُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا النَّبِيُّ وَرَحْمَةُ

الله وبَرَكَاتُه، السَّلاَمُ عَلَيْنَا وَعَلى عِبادِ الله الصَّالِحِيْنَ، أَشْهَدُ أنْ لاَ إِلَه إلاَّ الله، وَأشْهَدُ أنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُوْلُهُ».

ټول ژبني او ما لي او بدني عبادتونه الله جل جلاله لره دي سلام او دالله رحمتونه اوبرکتونه دي وي په تا ای پیغمبره سلام دي وي په مونږ او دالله په نیکو بنده ګانو باندي زه ګواهي ورکوم چه بیله الله جل جلاله بل څوک دعبا دت لا ئق نشته، اوزه ګواهي ورکوم چه محمد صلی الله علیه وسلم د الله بنده او پیغمبردی. (بخارى: ٨٣١، ١٢٠٢ ٦٣٢٨، ٧٣٨١، مسلم: ٤٠٢)

بیابه دا درود ووایي «**اللَّهُمَّ صَلّ عَلَى مُحَمَّد وَعَلَى آل مُحَمَّد، كَمَا صَلَّيْت عَلَى إبْرَاهِيْمَ وَعَلى آلِ إِبْرَاهِيْمَ، إِنَّكَ حَمِيدٌ مَّجِيدٌ. اللَّهُمَّ بَارِكْ عَلَى مُحَمَّد وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ، كَمَا بَارَكْتَ عَلَى إِبْرَاهِيْمَ وَعَلَى آلِ إِبْرَاهِيْمَ، إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ**».

الهي په محمد صلی الله علیه وسلم اویه آل د محمد صلی الله علیه وسلم رحمتونه را ولیږه لکه څنګه چه دي په ابراهیم علیه السلام او دهغي په آل رحمتونه را لیږلي وو په رښتیا سره ته ستا یلی شوی اود لويي خاوند يي الهي په محمد صلی الله علیه وسلم او په آل د محمد صلی الله علیه سلم باندي برکتونه راولیږه لکه څنګه چه دي په ابراهیم علیه السلام او دهغه په آل با ندي برکتونه رالیږلي وو په رښتیا سره ته ستا یلی شوی اود لو يي خاوند يي. (بخارى: ٣٣٧٠، ٤٧٩٧، ٦٢٥٧، مسلم: ٤٠٦)

او بیا به ددي دعا په ویلو سره د څلورو څیزونو نه پناه اوغواړي:

«**اللَّهُمَّ إنِّي أَعُوْذُ بِكَ مِنْ عَذَابِ جَهَنَّمَ، وَمِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ، وَمِنْ فِتْنَةِ الْمَحْيَا وَالْمَمَاتِ، وَمِنْ فِتْنَةِ الْمَسِيحِ الدَّجَّالِ**».

الهي زه په تا سره دعذاب دجهنم نه پناه غواړم او دقبر دعذاب نه پناه غواړم او د ژوند او د مرګ دفتنونه پناه غواړم او د دجال دفتني دشر نه پناه غواړم. (مسلم: ٥٩٠)

او ددي نه روستو باید د الله تعالی نه د دنیا او اخرت خیرونه اوغواړي، فرض لمونځ وي او که نفل وي، او دخپل مور او پلار او نورو ټولو مسلمانانو لپاره د الله تعالی نه دعا اوغواړي باک نلري، ځکه چه د عبد الله بن مسعود رضي الله عنه په حدیث کښې کله چه ورته پیغمبر ﷺ تشهد وروښود دا وینا عامه ده:

«ثُمَّ لِيَتَخَيَّرْ مِنَ الدُّعَاءِ أَعْجَبَهُ إِلَيْهِ فَيَدْعُو».

په يو بل لفظ کښې دي:

«ثُمَّ لِيَتَخَيَّرْ مِنَ الْمَسْأَلَةِ مَا شَاءَ».

بيا يې چه کومه دعا خوښه شي د الله نه دې اوغواړي.

په دې دواړه روايتونو کښې دپیغمبر ﷺ وینا عامه ده ټولو هغه دعاګانو ته شاملیږي، کومو کښې چه ددنیا او اخرت خیر وي. (بخاری: ۸۳۵، مسلم: ۴۰۲)

بیا به په اخره کښې ښي او چپ لوري ته سلام اوګرځوي، او د سلام الفاظ به اووايي (السلام علیکم ورحمة الله) سلامتیا او دالله تعالی رحمت دې وي په تاسوباندي

۱۴ د تشهد طریقه په دري رکعتیز او څلور رکعتیز لمانځه کښې:

که چیرته لمونځ دري رکعتي وي، لکه د ماښام، او یا څلور رکعتي وي، لکه د ماسپښین، مازدیګر، او ماخوستن لمونځونه، نو مخکي ذکر شوی تشهد او درود به اووايي بیابه دریم رکعت ته پاځیږي.

او دپاڅیدو په وخت به لاسونه په زنګنونو تکیه کړي او همدارنګه دواړه لاسونه به د اږو یا غوږونو برابر پورته کړي، او الله اکبر به اووايي، او لاسونه به په سینه کیږدي، لکه څنګه چه مخکي ذکر شو او یواځي فاتحه به ولولي. (بخاری: ۷۵۹، مسلم: ۴۵۱)

او که دماسپښین لمانځه په دریم او څلورم رکعت کې د سورت فاتحي نه روستو څه سورت وغیره ولوستلو باک نلري، ځکه چه دابو سعید رضي الله عنه

په حدیث کښې چه د پغمبر ﷺ نه يي نقل کړی دی ددي ثبوت شته. (مسلم: کتاب الصلاة ٤٥٢)

په لمړي تشهد کښې درود ویل مستحب دي واجب نه دي، نو که په اولني تشهد کښې چا درود ونه لوست باک نلري.

بیابه د ماښام لمونځ له دریم رکعت، او د ماسپښین او مازدیګر لمونځ له څلورم رکعت وروسته همغه رنګ تشهد ولولي، کوم چه په دوه رکعتي لمونځ کښې ذکر شو، او بیا به په نبي کریم ﷺ باندي درود ووايي اوهمدارنګه به د جهنم دعذاب، او دقبر دعذاب او دژوند، او مرګ، او د دجال دفتنو نه په الله تعالی پوري پناه اوغواړي.

او باید ده چه له دي ورستو د نورو دعاګانو کوښښ اوکړي، په دې ځاي کښي او همدارنګه ددي نه سوا په نورو ځایونو کښې دادعا هم مشروع ده: «رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً، وَفِي الآخِرَةِ حَسَنَةً، وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ».

ای ربه څمونږ: راکړې مونږ ته خوشحالي په دنیا کښې په نیک عمل سره، او راکړې مونږ ته خوشحالي په اخرت کښې په جنت سره او بچ اوساتي مونږ د اور دجهنم نه.

دا خبره واضحه ده، چه په دري رکعتي، لکه د ماښام لمونځ او څلور رکعتي لکه د ماسپښین، مازدیګر، او ماخوستن لمونځ، په دې لمونځونو کښې دوه تشهده دي، او د دوهم تشهد دکیناستلو طریقه دلمړي تشهد دکیناستلو نه جداده هغه داسي چه په دوهم تشهد کښې به لمونځ کونکی خپله ښۍ ښپه ودروي او چپه ښپه به د ښۍ ښپي نه لاندي اوباسي، او په زمکه به کښیني، لکه څنګه چه په حدیث د ابو حمید رضي الله عنه کښې چه امام بخاري نقل کړی دی ذکر دي. (صحیح بخاری: (٨٢٨)

او بیا به ښي او چپ طرف ته سلام وګرځوي او (السلام علیکم ورحمة الله) به ووايي.

سلامتیا او دالله تعالی رحمت دې وي په تاسوباندي.

د سلام ګرځولو نه روسته ذکر او دعاګاني:

دري ځله «أَسْتَغْفِرُ الله» ويل: زه د الله تعالى څخه ببننه غواړم.

«اللَّهُمَّ أَنْتَ السَّلاَمُ، وَمِنْكَ السَّلاَمُ، تَبَارَكْتَ يَا ذَا الْجَلاَلِ وَالإِكْرَامِ، لاَ إِلَهَ إِلاَّ الله وَحْدَهُ لاَ شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ، وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ، اللَّهُمَّ لاَ مَانِعَ لِمَا أَعْطَيْتَ، وَلاَ مُعْطِيَ لِمَا مَنَعْتَ، وَلاَ يَنْفَعُ ذَا الْجَدِّ مِنْكَ الْجَدُّ». (بخارى: ٨٤٤، ٦٣٣، مسلم: ٥٩٣)

الهي ته له ټولو عيبونو نه پاک يي، او سلا متيا ستا له طرفه ده برکتناک ذات يي اود لو يي اوعزت خاوند يي، بيله الله نه بل هيڅوک دعبادت لائق نشته يو دى شريک نلري ده لره دکائناتو با دشا هي ده اوده لره پوره ستاينه ده اوهغه په هرڅه قا در دى الهي چاته چه څه ورکړې دهغي منعه کونکی نشته اوچانه چه څه منعه کړې دهغي ورکونکی نشته او فايده نه ورکوى مالدارته مال دهغي ستا د عذاب نه.

لاَ إِلَهَ إِلاَّ الله وَحْدَهُ لاَ شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ، وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ، لاَ حَوْلَ وَلاَ قُوَّةَ إِلاَّ بِالله، لاَ إِلَهَ إِلاَّ الله، وَلاَ نَعْبُدُ إِلاَّ إِيَّاهُ، لَهُ النِّعْمَةُ وَلَهُ الْفَضْلُ وَلَهُ الثَّنَاءُ الْحَسَنُ، لاَ إِلَهَ إِلاَّ الله، مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ، وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ». (مسلم: ٥٩٤)

بيله الله نه بل هيڅوک دعبادت لائق نشته يو دى شريک نلري ده لره دکائناتو با دشا هي ده اوده لره پوره ستاينه ده اوهغه په هرڅه قا در دى هيڅ قوت نشته دګناه نه دساتلواود نيکيوپه کولومکر په الله سره بيله الله نه بل څوک دعبادت لائق نشته اوبيله له هغه نه دبل چا بندګي نه کوو نعمتونه اواحسانات دهغه له طرفه دي اوهغه لره غوره ستاينه ده بيله الله نه بل څوک دعبادت لائق نشته په داسي حال کښي چه بندګي مو هغه لره خاص ده اګرچه کافران يي بده ګڼي ددي نه ورسته به دري ديرش ځله «سُبْحَانَ الله» اودري ديرش ځله «الْحَمْدُ لِلَّه» اوڅلور ديرش ځله «الله أَكْبَرُ» ووايي، دا ټول نه نوي ځله شو او دسلم ځل پوره کولو لپاره به يو ځل «لاَ إِلَهَ إِلاَّ الله وَحْدَهُ لاَ شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ

وَلَهُ الْحَمْدُ، وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ» ووايي (مسلم: ٥٩٧)

او همدا راز به دهر لمانځه څخه وروسته ایت کرسي هم لولي:

﴿ٱللَّهُ لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ ٱلۡحَيُّ ٱلۡقَيُّومُۚ لَا تَأۡخُذُهُۥ سِنَةٞ وَلَا نَوۡمٞۚ لَّهُۥ مَا فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَا فِي ٱلۡأَرۡضِۗ مَن ذَا ٱلَّذِي يَشۡفَعُ عِندَهُۥٓ إِلَّا بِإِذۡنِهِۦۚ يَعۡلَمُ مَا بَيۡنَ أَيۡدِيهِمۡ وَمَا خَلۡفَهُمۡۖ وَلَا يُحِيطُونَ بِشَيۡءٖ مِّنۡ عِلۡمِهِۦٓ إِلَّا بِمَا شَآءَۚ وَسِعَ كُرۡسِيُّهُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضَۖ وَلَا يَـُٔودُهُۥ حِفۡظُهُمَاۚ وَهُوَ ٱلۡعَلِيُّ ٱلۡعَظِيمُ﴾ [البقرة: ٢٥٥]

بیا سورت اخلاص:

﴿قُلۡ هُوَ ٱللَّهُ أَحَدٌ ١ ٱللَّهُ ٱلصَّمَدُ ٢ لَمۡ يَلِدۡ وَلَمۡ يُولَدۡ ٣ وَلَمۡ يَكُن لَّهُۥ كُفُوًا أَحَدُۢ﴾ [الإخلاص: ١ -٤]

بیا سورت الفلق:

﴿قُلۡ أَعُوذُ بِرَبِّ ٱلۡفَلَقِ ١ مِن شَرِّ مَا خَلَقَ ٢ وَمِن شَرِّ غَاسِقٍ إِذَا وَقَبَ ٣ وَمِن شَرِّ ٱلنَّفَّٰثَٰتِ فِي ٱلۡعُقَدِ ٤ وَمِن شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ﴾ [الفلق: ١ – ٥]

بیا سورت الناس:

﴿قُلۡ أَعُوذُ بِرَبِّ ٱلنَّاسِ ١ مَلِكِ ٱلنَّاسِ ٢ إِلَٰهِ ٱلنَّاسِ ٣ مِن شَرِّ ٱلۡوَسۡوَاسِ ٱلۡخَنَّاسِ ٤ ٱلَّذِي يُوَسۡوِسُ فِي صُدُورِ ٱلنَّاسِ ٥ مِنَ ٱلۡجِنَّةِ وَٱلنَّاسِ﴾ [الناس: ١ – ٦]

دا دري سورتونه به د هر لمانځه نه روستو یو ځل لولي او د سهار او ماښام لمونځونو نه روستو به يې دري درې ځله لولي، ځکه چه د نبي کریم ﷺ نه په دي هکله احاديث روايت شوي دي.

ددې نه روستو به دا دعا لس ځله وايي: «**لاَ إِلَهَ إِلاَّ الله وَحْدَهُ لاَ شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ، يُحْيِي وَيُمِيتُ، وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ**» ځکه چه دا دعا هم د نبي کریم ﷺ څخه نقل ده.

دلمانځه نه وروستو دا اذکار لوستل سنت دي، فرض نه دي.

سنن رواتب (سنت لمونځ)

د هر مسلمان سړي او ښځي لپاره باید ده چه دماسپښین د لمانځه نه مخکي څلور رکعته (سنت) او روسته يي دوه رکعته، او دماښام د لمانځه ورسته دوه رکعته، او همدارنګه د ماسختن د لمانځه نه وروسته دوه رکعته، او د سهار دلمانځه مخکي دوه رکعته سنت اوکړي، او دا ټول دولس رکعته دي، دیته (رواتب) سنت مؤکده وايي.

نبي کریم ﷺ به د اقامت (چه په سفر به نه وو) دا سنت په دوامداره توګه اداکول، او په سفر کښي به يي پریښودل لیکن وتر او دسهار سنت به يي په دواړه حالاتو کښي ادا کول، غوره داده چه دا مؤکد سنت او وتر په کور کښي وکړل شي، او که په مسجد کښي اوکړي نو هم باک نلري ځکه چه نبي کریم ﷺ فرمایلي دي:

«أَفْضَلُ صَلاَةِ الْمَرْءِ فِي بَيْتِه إِلاَّ الصَّلاَةُ الْمَكْتُوبَةُ».

د بنده غوره لمونځ هغه دی، چه په کور کښي اوکړي. (بخاری: ۷۳۱، مسلم: ۷۸۱)

او په دوامداره توګه ددي سنتو ادا کول جنت ته د تللو سبب دی، نبي کریم ﷺ په یو حدیث کښي چه امام مسلم روایت کړی دی، د ام المؤمنین (ام حبیبه) رضي الله عنها څخه فرمايي چه ما د نبي کریم ﷺ څخه دا ارشاد اوریدلی دی:
«مَا مِنْ عَبْدٍ مُسْلِمٍ يُصَلِّي لله كُلَّ يَوْمٍ ثِنْتَيْ عَشَرَةَ رَكْعَةً تَطَوُّعًا غَيْرَ فَرِيضَةٍ، إِلاَّ بَنَى الله لَهُ بَيْتًا فِي الْجَنَّةِ». څوک چه په شپه او ورځ کښي دولس رکعته نفل لمونځ اوکړي، الله تعالی به ورته په جنت کښي کور جوړ کړي. (مسلم: ۷۲۸)

او که يي د مازدیګر د لمانځه نه مخکښي څلور رکعته او همدارنګه د ماښام او ماسختن د لمانځه نه مخکښي دوه رکعته نفل لمونځ اوکړه، نو ښه به وي ځکه چه د نبي کریم ﷺ څخه ددي په باره کښي صحیح ثبوت او دلیل شته.

وصلى الله على محمد وآله وسلم

IslamHouse.com

islamhouseps IslamHousePs IslamHousePs islamhouse.com/ps/

For more details visit
www.GuideToIslam.com

GUIDE TO ISLAM

contact us :Books@guidetoislam.com

Guidetolslam.org Guidetoislam1 Guidetoislam www.Guidetoislam.com

المكتب التعاوني للدعوة وتوعية الجاليات بالربوة
هاتف: ٩٦٦١١٤٤٥٤٩٠٠+ فاكس: ٩٦٦١١٤٩٧٠١٢٦+ ص ب: ٢٩٤٦٥ الرياض: ١١٤٥٧
ISLAMIC PROPAGATION OFFICE IN RABWAH
P.O.BOX 29465 RIYADH 11457 TEL: +966 11 4454900 FAX: +966 11 4970126

د پيغمبر ﷺ د لمانځه طريقه

په دي کتاب کي د نبي کريم صلی الله عليه وسلم دلمانځه طريقه د احاديثو په رڼا کښي د الله اکبر څخه واخله تر سلام ګرځولو پوري په ډيره ښه طريقه بيان شوي ده –

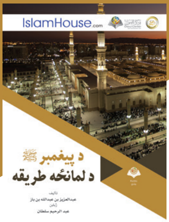

IslamHouse.com